

એકમ

7

કોર્પોરેટ સંસ્થાઓ માટે મથાળાં / સમષ્ટિ અંગો

રૂપરેખા

- 7.0 ઉદ્દેશો
- 7.1 પ્રસ્તાવના
- 7.2 સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો એટલે શું ?
- 7.3 સમષ્ટિ અંગોના હેતુઓ
- 7.4 સમષ્ટિકર્તા / અંગોના પ્રકારો
 - 7.4.1 સરકાર સમષ્ટિ અંગ તરીકે
 - 7.4.1.1 મૂળ નિયમ
 - 7.4.1.2 પેટા મથાળાંના નિયમો
 - 7.4.2 સરકારના વડાઓ
 - 7.4.3 સરકારી એજન્સીઓ
 - 7.4.4 પરિષદ / પરિસંવાદ સમષ્ટિકર્તાઓ તરીકે
- 7.5 સરકારી પ્રકાશનોનાં ઉદાહરણો
 - 7.5.1 સરકાર
- 7.6 સમિતિઓ અને આયોગો
 - 7.6.1 સમિતિના ઉદાહરણ
- 7.7 સંસ્થાઓ, સંઘો અને સમૂહો
 - 7.7.1 સંસ્થાના ઉદાહરણ
 - 7.7.2 સંઘો – મંડળોના ઉદાહરણો
 - 7.7.3 કોર્ટ / ન્યાયાલય
- 7.8 પરિષદો, પરિસંવાદો, સંગોષ્ઠિઓ
 - 7.8.1 પરંપરાગત નામ
 - 7.8.2 સંયોજન
 - 7.8.3 કાર્યશાળા
 - 7.8.4 પરિસંવાદ
- 7.9 સારાંશ
- 7.10 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો
- 7.11 ચાવીરૂપ શબ્દો
- 7.12 સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન

7.0 ઉદ્દેશો (Objectives)

આ એકમના અભ્યાસ બાદ આપ નીચેની ભાષાથી અવગત થશો.

- સમષ્ટિકર્તાઓ અને સંગોષ્ઠિના હેતુઓ અને પ્રકારની જાણકારી પ્રાપ્ત થશે.
- સરકારી પ્રકાશનો, સમિતિ અને આયોગો, સંસ્થાઓ, સમૂહો તેમજ પરિષદો, પરિસંવાદો અને સંગોનિષ્ઠાઓને લગતા ઉદાહરણોની જાણકારી પ્રાપ્ત થશે.

7.1 પ્રસ્તાવના (Introduction)

આ એકમમાં આપણે વિવિધ પ્રકારના અંગો જેવાં કે સરકાર, સંસ્થા, પરિષદ, ભારત સરકાર, સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ વગેરે દ્વારા લખવામાં અને પ્રકાશિત કરવામાં આવેલા હોય તેવા પુસ્તકોની ચર્ચા કરીશું. તેમને સમષ્ટિ અંગો અથવા સમષ્ટિકર્તાઓ કહેવામાં આવે છે.

સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના ઘણા બધા પ્રકાર છે. આ પ્રકારો મુજબ સૂચિકરણના નિયમો પણ નિશ્ચિત થયેલાં છે. સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના વિશિષ્ટ ઉદાહરણોમાં સંસ્થાઓ, સંઘો, સરકારી વિભાગો, વ્યાપારી પેઢીઓ વગેરે છે. આ ઉપરાંત પરિષદ કાર્યવાહીઓ, સંગોષ્ઠિઓ, પરિસંવાદો, કાર્યશિબિરો, પ્રદર્શનો, મેળાઓ અને તહેવારો વગેરે આ શ્રેણીમાં આવે છે. આવા ઘણાં બધા પ્રકાશનો તેમના નામ હેઠળ તૈયાર થાય છે, તેથી તેમને સમષ્ટિ અંગોના પ્રકાશનો હેઠળ ગણવામાં આવે છે અને તે માટેના સૂચિકરણના નિયમો નિશ્ચિત કરવામાં આવ્યાં છે. આ એકમમાં આપણે વિવિધ પ્રકારના સમષ્ટિકર્તાઓને નિર્દિષ્ટ કરીને તેમના પ્રકાશનોને ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવીશું.

7.2 સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો એટલે શું ? (What is Corporate Body ?)

કોઈ એક નામથી ઓળખાતું વ્યક્તિઓનું મંડળ કે સંસ્થાને સમષ્ટિ કહેવામાં આવે છે. તે એક એકમ તરીકે કામ કરે છે. સામાન્ય રીતે સંગઠિત થયેલ વ્યક્તિઓના સમૂહને સમષ્ટિ કહે છે. તેઓ સંગઠિત અથવા સુવ્યવસ્થિત અથવા સામાન્ય હેતુ માટે અથવા સરકારી, ધંધાકીય, વ્યાપારી, ઔદ્યોગિક, સેવાકીય, રાજકીય, અન્ય ધંધાર્થે, ફરજ તરીકે કે કોઈ સંગઠિત અભિપ્રાય કે રજૂઆત માટે ભેગા મળે છે. માત્ર વ્યક્તિઓના ટોળાને સમષ્ટિ ગણી શકાય નહીં.

એકથી વધુ સંસ્થાઓ ભેગી મળે તો તેને સમષ્ટિ કહે છે. જેમ કે ભારત સરકાર, ગુજરાત સરકાર, ગુજરાત વેપારી મહામંડળ, ગુજરાત પુસ્તકાલય મંડળ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ વગેરે.

પુસ્તકમાં રજૂ થયેલ વિચારોની જવાબદારી ઉપર જણાવેલ સમષ્ટિ અથવા તેના અવયવની હોય અને કોઈ વ્યક્તિ અંગત રીતે સમગ્ર લખાણ કે તેના ભાગ માટે જવાબદાર ન હોય તો તેને સમષ્ટિકર્તા કહે છે.

સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો એ એક એવું જૂથ અથવા વ્યક્તિઓનો સમૂહ છે કે જે તેના આંગળી નખથી ઓળખાય છે. તેનાં નિશ્ચિત અને વિશિષ્ટ કાર્યો હોય છે. સમષ્ટિકર્તાઓ અંગોના નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે જુદાં જુદાં એકમો પ્રસ્થાપિત થાય છે. જેવા કે, ધંધાકીય પેઢીઓ, સ્થાનિક, રાજ્યકક્ષાના અને રાષ્ટ્રીયકક્ષાના વિવિધ એકમો, દેવળો, મંદિરો, મઠો, ક્લબ, સંસ્થાઓ, સંગ્રહાલય, હોસ્પિટલ, ગ્રંથાલયો, પરિષદો, સંશોધન સાહસો વગેરે.

કેટલાંક સમષ્ટિકર્તાઓ અતિસમષ્ટિકર્તાઓના પૂરક એકમ અથવા ભાગ તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવતાં હોય છે.

- ® દા.ત., (1) 'હંસા મહેતા લાયબ્રેરી' એ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સિટીના એક ભાગ રૂપે છે.

(2) ‘કૃષિ મંત્રાલય’ એ ભારત સરકારનું એક ખાતું છે.

7.3 સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના ઉદ્દેશો (Objectives of the Corporate Authors)

કેટલીક વખત પુસ્તકો કોઈ વ્યક્તિગત લેખકો દ્વારા નથી લખવામાં આવતાં પરંતુ કેટલીક એજન્સીઓ દ્વારા પોતાના નામો હેઠળ પુસ્તકો પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે. તેને સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

આ એકમનો હેતુ આ પ્રકારનાં પુસ્તકોનું સૂચિકરણનું કાર્ય કરવાનો છે. જે માટેના હેતુઓ નીચે મુજબ છે.

- વિવિધ પ્રકારના સમષ્ટિકર્તાઓને ઓળખવા.
- સમષ્ટિકર્તા તરીકે તેના વિવિધ અંગોનું સૂચિકરણ કાર્ય કરવા માટેના નિયમો દર્શાવવાં.
- દરેક પ્રકારના સમષ્ટિ અંગ માટેના સૂચિનોંધ તૈયાર કરવાની શૈલીનો તફાવત જાણવો.
- દરેક પ્રકારના સમષ્ટિકર્તાની કૃતિઓના સૂચિકરણ માટે નિયત કરવામાં આવેલાં નિયમો અમલમાં મૂકવા.

7.4 સમષ્ટિકર્તાઓના / અંગોના પ્રકારો (Types of Corporate Bodies)

AACR-2R અનુસાર સમષ્ટિકર્તા / અંગ એટલે “એક સંગઠન અથવા વ્યક્તિઓનો સમૂહ છે કે જે કોઈ ચોક્કસ નામથી ઓળખાય છે. અને સત્તાના એક એકમ તરીકે કાર્ય કરે છે, અથવા કરી શકે છે.” દા.ત., સરકારો, સરકારોની વિવિધ એજન્સીઓ, ધાર્મિક અંગો, સંઘો, સંસ્થાઓ, પરિષદો, મેળાઓ અને તહેવારો વગેરે.

અહીં આપણે સમષ્ટિકર્તાની સૂચિનોંધ કઈ રીતે બનાવી શકાય તે માટેના કેટલાંક ઉદાહરણો દ્વારા સમજવાનો પ્રયાસ કરીશું. જે તમને સમષ્ટિકર્તા આ અંગોનાં સૂચિનોંધો બનાવવામાં મદદરૂપ નીવડશે.

7.4.1 સરકાર સમષ્ટિ અંગ તરીકે (Government as Corporate Body) :

AACR-2R માં સરકારી લેખકની / કર્તાની નોંધ કેમ બનાવવી તે અંગેના નિયમ નંબર 75 માં પાદટીપ (Footnote) તરીકે આપવામાં આવેલ છે, તેમાં જણાવ્યું છે કે નિર્ધારિત વિસ્તાર પર સત્તાધારી વહીવટી, ધારાકીય કે ન્યાયની સંસ્થાઓનો સરવાળો એટલે સરકાર. કોઈ એક સમષ્ટિ જૂથ સરકારના વહીવટી એકમ તરીકે હોય તો તે ‘સરકાર’ કે એવા અર્થવાહી શક્ય કે શબ્દોથી ઓળખાય છે અને સરકારના પેટાવિભાગ તરીકે તેનો ઉલ્લેખ થાય છે.

સમષ્ટિકર્તાના એક અગત્યના પ્રકાર તરીકે સરકાર આવે છે. સરકાર શબ્દનો અર્થ સંપૂર્ણપણે એક સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો તરીકે વહીવટી, ધારાકીય અને ન્યાયની સત્તાધારી સંસ્થાઓનો જ ઉલ્લેખ છે. સામાન્ય રીતે શાસકીય, ધારાકીય, ન્યાય અને વહીવટી તેટલાં કાર્યો સરકારનાં છે, જ્યારે સંરક્ષણ, કરવેરા, વાણિજ્ય નિયંત્રણ, જાહેર વાહન, સંદેશાવ્યવહારનાં કાર્યો ઓછે વત્તેઅંશે સરકાર હસ્તક હોય છે.

વિશ્વમાં ગમે તે સ્થળે સરકાર બનવા માટે નીચેના ત્રણ લક્ષણો હોવાં જોઈએ.

- (1) ભૌગોલિક વિસ્તાર
- (2) સીમા નિશ્ચિત હોય અને
- (3) સાર્વભૌમિક હોય.

ઉપરોક્ત આ ત્રણ લક્ષણોથી સરકાર બને છે. આમ સ્થાનિય — ગામ, પ્રાંતિય — તાલુકા કક્ષાએ અને રાષ્ટ્રીય — જિલ્લા અને શહેર કક્ષાએ એનો કાર્યવિસ્તાર પથરાયેલો હોય છે.

કોઈપણ સરકારના હસ્તકે નીચે મુજબનાં મુખ્ય ત્રણ કાર્યો બજાવવાનાં હોય છે :

- (1) ધારાકીય કાર્યો
- (2) ન્યાય અંગોનાં કાર્યો
- (3) મહેસૂલી અથવા વહીવટી અથવા લોકકલ્યાણના કાર્યો

સરકાર, ઉપરનાં ત્રણ મુખ્ય કાર્યો દ્વારા તેના વિસ્તારમાં આવેલી પ્રજાને સુખાકારી, સંરક્ષણ, કાયદો અને વ્યવસ્થાનાં કાર્યો સંભાળે છે. મહેસૂલી આવક મેળવી આર્થિક ક્ષેત્રે વેપાર અને કરવેરા કર નાખે છે.

7.4.1.1 મૂળ નિયમ :

‘સરકાર’ લેખક/કર્તા તરીકે લઈએ ત્યારે તેનું પરંપરાગત નામ (ભૌગોલિક વિસ્તાર) નોંધના મથાળાં તરીકે ઉપયોગમાં લેવું. આ ભૌગોલિક નામ અંગ્રેજી ભાષામાં જે રૂઢ થયેલ હોય તે લેવું અથવા જો તે દેશની ભાષામાં લેવું.

દા.ત., Government of India ને બદલે ‘India’ મથાળાંમાં લેવું.

Federal Republic of Germany ને બદલે ‘Germany’ મથાળાંમાં લેવું.

Gujarat State ને બદલે ‘Gujarat’ મથાળાંમાં લેવું.

જો કોઈ દેશ, રાજ્ય કે પ્રદેશના નામમાં અસ્પષ્ટતા હોય તો તેના ભૌગોલિક સ્થળ સાથે જે તે સ્થળ સાથે તેને વ્યક્તિકરણ તત્ત્વ / બૃહદ ભૌગોલિક વિસ્તાર ઉમેરવો.

દા.ત., Paris (France)

Chennai (Tamilnadu)

Korea (North)

Korea (South) etc.

આમ, ઉપરોક્ત ઉદાહરણો દ્વારા સાબિત થાય છે કે સરકાર સાથે વધારાનાં પદો જેવાં કે, રાજ્ય, સરકાર ગવર્નમેન્ટ, ફેડરલ, રિપબ્લિક વગેરે પ્રકાર દર્શાવતાં પદો રદ કરી, જે તે પ્રદેશની સરકાર હોય તો તે ભૌગોલિક વિસ્તારનું નામ મથાળાં તરીકે લખવું / આપવું.

દા.ત. India, Germany, Gujarat

7.4.1.2 પેટા મથાળાંના નિયમો :

સરકાર દ્વારા રચાયેલ અથવા સરકારનું નિયંત્રણ હેઠલ હોય તેવી સંસ્થાઓની સૂચિનોંધ સીધી તેના પોતાના નામથી બનાવવી.

દા.ત., Indian Council of Historical Research

Kandla Port Trust

Oil and Natural Gas Commission

7.4.2 સરકારના વડાઓ (Government Officials) :

AACR-2R નિયમ નંબર 24.20B1 મુજબ સરકારના વડાઓ કે જે દેશના, રાજ્યના સર્વોચ્ચ વડાના હોદ્દાઓ જેવા કે, સર્વ સત્તાધીશ વડાઓ, રાજાઓ, રાષ્ટ્ર પ્રમુખો, રાષ્ટ્રપતિ, વડાપ્રધાન, ગર્વનર (રાજ્યપાલ) વગેરે હોદ્દાઓ સરકારના કોઈ વિશેષ એવા એકમ સાથે જોડાયેલાં નથી. તેઓની સૂચિનોંધ બનાવતી વખતે મુખ્ય નોંધનું મથાળું તેમના હોદ્દા અનુસાર બનાવવું, નહિ કે તેમના વ્યક્તિગત નામ હેઠળ. જ્યારે જે-તે હોદ્દાનો નિર્દેશ પેટા મથાળાં તરીકે મૂકવો અને

વ્યક્તિકરણ આપવાની જરૂર પડે તેની સત્તા અમલના વર્ષનો ઉલ્લેખ કરવો અને ટૂંકમાં તે વ્યક્તિના નામનો નિર્દેશ કરવો (કૌંસની અંદર).

દા.ત., India. President (1952-1963 : Rajendra Prasad)
 India. President (2002-2007 : A. P. J. Abdul Kalam)
 India. President (2007-2012 : Pratibha Patil)
 India. President (2012-2017 : Pranab Mukharjee)
 India. Prime Minister
 Gujarat. Governor
 Gujarat. Chief Minister
 Ahmedabad. Mayor

જ્યારે ધારાસભાનું નીચલું ગૃહ અને ઉપલું ગૃહ અથવા લોકસભા અને રાજ્યસભા તરીકે મૂળ ધારાકીય અંગના પેટા મથાળાં તરીકે સૂચિનોંધ બનાવવી.

દા.ત., India. Parliament. Loksabha
 India. Parliament. Rajyasabha

જો ધારાસભા દ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવેલ સમિતિ અથવા સંયુક્ત સમિતિના કર્તા/લેખક તરીકે સૂચિનોંધમાં વિષયમથાળું જે તે ધારાકીય અંગના નામ પછી પેટા મથાળાંમાં નામ મૂકવું.

દા.ત., India. Ministry of Shipping and Transport. Wage Revision Committee
 AACR-2R નિયમ નંબર 24.26 મુજબ વિવિધ દેશોની એલચી કચેરી, હાઈકમિશન તરીકે વિષય મથાળાંઓ જે-તે દેશની એલચી કચેરીના સ્થળનો ઉલ્લેખ કરવો (.) પૂર્ણ વિરામ મૂક્યા પછી અને ત્યાર પછી જે-તે દેશ માટે રચાયેલ હાઈકમિશન અને તેના સ્થળનો ઉલ્લેખ કૌંસમાં () કરવો.

દા.ત., India. Embassy
 India. High Commission (USA)
 United States. Embassy (New Delhi)

આ ઉપરાંત જ્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય અથવા આંતર સરકારી એકમો તરીકેનાં વિષય મથાળાં નોંધ બનાવવાની હોય ત્યારે...

દા.ત., India. Delegation to the United Nation.

AACR-2R નિયમ નંબર 24.21 મુજબ ધારાકીય એકમો જેવાં કે, સંસદ, લોકસભા, રાજ્યસભા, વિધાનસભા, મ્યુનિસિપાલિટી, નગરપાલિકા, પંચાયત વગેરેને સરકારના એક એકમ તરીકે નોંધમાં સ્થાન આપવું.

દા.ત., India. Loksabha
 India. Rajyasabha
 Gujarat. Legislative Committee
 Ahmedabad. Municipal Corporation

આ ઉપરાંત AACR2R નિયમ નંબર 24.23 મુજબ કોર્ટ (ન્યાયાલય) અંગેની સૂચિનોંધ બનાવતાં હોઈએ ત્યારે સૌપ્રથમ નોંધમાં મથાળું જે-તે દેશનું સ્થળનું નામ લખ્યા પછી (.) પૂર્ણ વિરામ મૂકી જે-તે એકમ એટલે કોર્ટ / ન્યાયાલયનો ઉલ્લેખ કરવો.

દા.ત., India. Supreme Court
India. Gujarat. High Court
Ahmedabad. Criminal Court
Ahmedabad. Industrial Court

AACR-2R નિયમ નંબર 24.24 મુજબ સરકારની મુખ્ય લશ્કરી સેવાઓ, ભૂમિદળ, વાયુદળ, નૌકાદળ વગેરે એકમો સરકારી એકમો છે. સૂચિનોંધ સૌ પ્રથમ વિષય મથાળું જે-તે સ્થળનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી પૂર્ણ વિરામ મૂકી જે-તે સરકારના એકમના નામનો ઉલ્લેખ કરવો.

દા.ત., India. Army
India. Naval Force
India. Air Force
India. Border Security Force
Gujarat. Home Guard etc.

7.4.3 સરકારી એજન્સીઓ (Government Agencies) :

સરકારી કર્તાઓ / અંગો અથવા સરકારી એજન્સીઓ માટે નિયત કરવામાં આવેલાં નિયમોને સારી રીતે સમજવાં જોઈએ. કેટલીક સરકારી એજન્સીઓને સીધી તેમના નામ હેઠળ નોંધવામાં આવે છે. ઘણા બધા કિસ્સાઓમાં પેટા અંગોને પણ સીધા તેમના નામ હેઠળ જ નોંધવામાં આવે છે.

સરકારી એજન્સીના નામનાં પદોમાં જે તે વિભાગ, ડિવિઝન, ભાગ, શાખા અને તેની સમાંતર અન્ય ભાષાઓનાં પદો હોય તો તેની સરકારનાં નામ હેઠળ પેટા મથાળાંમાં નોંધો.

દા.ત., સૂચિનોંધ બનાવો તે વખતે સૌપ્રથમ જે-તે એજન્સીના સ્થળનો ઉલ્લેખ પ્રથમ કરવો, ત્યારબાદ પૂર્ણ વિરામ (.) મૂકી એજન્સીનાં જે-તે વિભાગનો ઉલ્લેખ કરવો.

દા.ત., India. Department of Industrial Policy and Promotion
India. Department of Information Technology
India. Department of Food & Public Distribution
Gujarat. Department of Water Supply and Kalpsar
Gujarat. Department of Youth & Cultural Activities
Himachal Pradesh. Division of Wild Life Services
Madhya Pradesh. Department of Culture
Maharashtra. Department Agricultural
Rajasthan. Department of Environment etc.

જ્યારે એજન્સીના નામનાં પદો દ્વારા વહીવટી રીતે પેટા વિભાગો જેવા કે કમિટી અને કમિશન વગેરે દર્શાવેલ હોય તો તે માટેની સૂચિનોંધ નીચે મુજબના વિષય મથાળાં હેઠળ બનશે.

દા.ત., Gujarat. Backward Class Commission
Ahmedabad. Admission Committee for Professional Diploma Courses (ACPDC)
Gujarat. Vigilance Commission
India. Commission on Human Rights
India. Medical Counseling Committee
India. Staff Selection Commission

આ ઉપરાંત સરકારી એજન્સીનું નામ સામાન્ય પ્રકારનું હોય ત્યારે તે સમયે સૂચિનોંધ પેટા મથાળાં તરીકે નોંધ બનાવવી.

દા.ત., United States. National Labour Relative Board, Library
New Delhi. Agricultural Scientists Reqrutment Board (ASBR).
Library.
Gujarat. Technical Examinations Board Library

7.4.4 પરિષદ / પરિસંવાદ સમષ્ટિકર્તાઓ તરીકે (Seminar, Conference ad Corporater Author) :

પરિષદ, પરિસંવાદની નોંધ AACR-II 2 ના નિયમ નંબર 87 મુજબ તેના નામથી (સૂચિનોંધ)માં વિષય મથાળાં હેઠળ નોંધ બનાવવી. પરિષદના અને પરિસંવાદના વ્યક્તિકરણ માટે તેનો અનુક્રમ નંબર, સ્થળ અને તારીખનો ઉલ્લેખ થાય છે.

જ્યારે કોઈ રાજકીય પરિષદ, પરિસંવાદને પોતાનું વિશેષ નામ ન હોય તો વર્તમાન પત્રો કે સામયિકોના ઉલ્લેખમાં તેનું જે નામ પ્રચલિત બન્યું હોય તે નામથી સૂચિનોંધમાં વિષય મથાળું બનાવવું એવું AACR-II 2 ના નિયમ નંબર 63 ની પાટ્ટીપ 3 માં જણાવ્યું છે. પરંતુ આ સંજોગોમાં સામાન્ય રીતે પરિષદમાં ભાગ લેનાર સમાજના વર્ગના નામથી તે પરિષદ ઓળખાય છે. જેમ કે, નાગરિક પરિષદ, ધાર્મિક પરિષદ, સંગીતકાર પરિષદ વગેરે.

રાજકીય પરિષદો મોટેભાગે સ્થળનામથી ઓળખાય છે. જેમ કે, બાંડુંગ (Bandung) પરિષદ, વિયેના (Vienna) પરિષદ વગેરે. પરિષદનું સ્થાન કોઈ એક સંસ્થાની શાખા તરીકે હોય તો પરિષદની માતૃસંસ્થાનો નિર્દેશ પ્રથમ વિષય મથાળું બનશે અને પછી તેનો નિર્દેશ તેની શાખા તરીકે થશે.

જ્યારે પરિષદનું સ્થાન સંયુક્ત સંસ્થાના શાખા તરીકે હોય તો પરિષદની માતૃ સંસ્થા તરીકે સંયુક્ત સંસ્થાનો નિર્દેશ થશે.

- દા.ત., (1) All India Congress of Cytology and Genetics (5th : 1984 : Bhubneswar)
(2) International Cotton Conference (23rd : 1996 : Bremen)
(3) National Labor Symposium (1997 : Ahmedabad)
(4) International Conference on Cataloguing Principles (9th to 18th October : 1961 : Paris)
(5) Biennial Common Wealth Law Minister's Conference (4th to 7th November : 2019 : Sri Lanka)
(6) All India Labour Conference (26th : 1980 : Delhi)

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

1. સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો એટલે શું ?

.....
.....
.....

.....
.....
.....

2. સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના પ્રકારો કેટલા છે ? અને કયા કયા છે ? જણાવો.

.....
.....
.....
.....
.....

3. સરકાર માટે સંલેખ તત્ત્વ શું છે ? ઉદાહરણ આપો.

.....
.....
.....
.....
.....

4. નીચે આપેલાં ઉદાહરણો ઉપરથી મુખ્ય નોંધના વિષય મથાળાં કઈ રીતે બનાવો તે શોધો.

(1) **Committee on the Welfare of Scheduled Casts and Scheduled Tribes 1977-78.**

.....
.....
.....
.....
.....

(2) **National Sample Summery, Cabinet Secretariat (Government of India)**

.....
.....
.....
.....
.....

(3) **Ministry of Eduachan and Social Welfare, Directorate of Adult Education.**

.....

7.5 સરકારી પ્રકાશનોનાં ઉદાહરણો (Examples of Gov. Publications)

ઉપરોક્ત સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોનાં મૂળભૂત નિયમોનો અભ્યાસ કર્યો. તેના આધાર સ્વરૂપે આપણે સરકાર હેઠળના સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના કેટલાક સરળ ઉદાહરણો આપણે જોઈશું / લઈશું. અહીં સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોની સૂચિનોંધ તૈયાર કરવા માટેનો તફાવત સામાન્ય વ્યક્તિનોંધ કરતાં ફક્ત શીર્ષકમાં છે / વિષય મથાળાં નોંધમાં છે.

દા.ત., જેવી રીતે તમે આગળના વિભાગમાં જોઈ ગયા તે મુજબ તમે જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ કર્તાઓના કિસ્સામાં નિયમોને આધીન યોગ્ય શીર્ષક/મથાળું પસંદ કરો છો તેવી જ રીતે સમષ્ટિ અંગો માટે પણ યોગ્ય શીર્ષક/મથાળું પ્રસ્થાપિત કરવાનું છે. સમષ્ટિ અંગ માટે મૂળભૂત નિયમ એ છે કે સમષ્ટિ અંગ જે નામથી ઓળખાતું હોય તે નામ હેઠળ સીધી નોંધ બનાવવી.

7.5.1 સરકાર (Government) :

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

Government of India,
 Ministry of Education
 Organisation of Training System and
 Educational Manual Illustrated, New Delhi
 Manager of Publications, 1993

Note : It is publication No. 93 of the Ministry of Education Publication Series

● **Other Information :**

Call No. : 371 N93
 A/c. No. : 7788
 Pages : 990 P.
 Size : 28 cm

मुप्य नोंध (Main Entry)

371 N93	India.	Ministry of Education
7788		<p>Organisation of Training System and Educational / Government of India, Ministry of Educaion .- New Delhi : Manager of Publication, 1993</p> <p>990 p., ill; 28 cm.- (Ministry of Education Publication Series No. 93)</p> <p>1. Education Training Manual, 2. Education Manual, I Title II Series</p> <p style="text-align: center;">○</p>

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

371 N93	India.	EDUCATION TRAINING – MANUAL Ministry of Education
7788		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

371 N93	India.	EDUCATION – MANUAL Ministry of Education
7788		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

371 N93	India.	Organisation of Training System Education Manual Ministry of India
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – ગ્રંથમાળા (Added Entry – Series)

371 N93	India.	Ministry of Education Publiaction Series No. 93 Ministry of Education
		(Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ (Example) – 2 :

Migration of India,
January – June, 1993
NSS 49th Round
National Sample Survey Organisation
Department of Statistics
Government of India
Survey Design and Research Division
October, 1998

- Other Information :
 - Call No. : 304.854 I395M
 - A/c. No. : 9075
 - Pages : H(ii) + 162 P.
 - Size : 29 cm
 - Series : NSS

मुख्य नोंद (Main Entry)

304.854 I395M	India.	National Sample Survey Organisation Department
9075		of Statistics Migration in India : January – June 1993. Culcutta : Survey Design and Research Division, 1998. H(ii), 162 P. : 29 cm. –(National Sample Survey; Round 49) 1. India – Immigration and Migration, I Title II Series.

पूरक नोंद – विषय (Added Entry – Subject)

304.854 I395M	India.	INDIA–IMMIGRATION AND MIGRATION National Sample Survey, Organisation Department
		of Statistics. (Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

304.854 I395M	India.	Migration in India National Sample Survey Organisation Department of Statistics (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – ગ્રંથમાળા (Added Entry – Series)

304.854 I395M	India.	National Sample Survey : Round 49 National Sample Survey Organisation Department of Statistics (Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ (Example) – 3 :

Background to Evolving National Information Policy

Lok Sabha Secretariate

New Delhi

1987

● Other Information :

Call No. : 351.00722 IND.

A/c. No. : 30509

Pages : 4 + 40 P.

Size : 22 cm

Note : India as in Reading denote at startes with India and New Delhi in given to India can be easly Recognized

मुजुु नुुध (Main Entry)

351.00722 IND	India.	Parliament Loksabha
30509	Title	Background to evolving national information policy .- New Delhi : Loksabha Secretarial, 1987 iv, 40 P. 12 cm 1. Public Administration 2. Information Policy, I

डूरक नुुध - वलषड (Added Entry - Subject)

351.00722 IND	India.	PUBLIC ADMINISTRATION Parliament Loksabha
		(Rest as in the main entry)

डूरक नुुध - वलषड (Added Entry - Subject)

351.00722 IND	India.	INFORMATION POLICY AND GOVERNMENT Parliament Loksabha
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

351.00722 IND	India.	Background to Evolving National Information Policy Parliament Loksabha
		(Rest as in the main entry)
		○

Cross Reference Entry – જુઓ સંદર્ભ નોંધ

		POLITICS AND GOVERNMENT – INDIA
		See INDIA – POLITICS AND GOVERNMENT

ઉદાહરણ (Example) – 4 :

Speech by President
V. V. Giri in the Parliament in (1969 – 1974)
Published by
Manager Publication Division
New Delhi
1971

● Other Information :

Call No. : 923.10954 IND.
A/c. No. : 5230
Pages : V. 87 P.
Size : 22 cm

मुभ्य नोंध (Main Entry)

923.10954 IND	India.	President (1969-1974 : V. V. Giri)
5230	in May 1971	Speech / By President V. V. Giri in the parliament 1971 .- New Delhi : Manager of Publication – V, 87 P. 22 cm 1. History – India, 2. Speech – President

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

923.10954 IND	India.	HISTORY – INDIA President (1969-1974 : V. V. Giri)
		(Rest as in the main entry)

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

923.10954 IND	India.	SPEECH – PRESIDENT President (1969-1974 : V. V. Giri)
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ (Example) – 5 :

Social Welfare Department
Backward Class Wing

Annual Administrative Report on the Welfare of Backward Classes 1966-67

Government of India Press

● Other Information :

Call No. : 301.45095479 MAH

A/c. No. : 3034

Date of Publication : 1971

Pages : iv 95 P.

Size : 22 cm

Printed at the Government Press, Bombay

(Ascertained as Government of Maharashtra)

Note : Library has all the volume since 1966-67

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

301.45095479 MAH		Maharashtra Social Welfare Department
3033		Backward Class Wing Annual administrative report of the welfare of backward classes 1966-67.-Bombay : Government of India Press, 1971 iv; 22 cm This Library has 1966-67, 1. Social Classes
	I Title	
○		

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

301.45095479 MAH		SOCIAL CLASSES Maharashtra Social Welfare Department.
3033		Backward Class Wing (Rest as in the main entry)
○		

ઉદાહરણ (Example) – 2 :

Report of the Fifth General Election in India
Narrative and Reflective Part
Election Commission in India
(1971 – 72)

● **Other Information :**

Call No. : 324.954

A/c. No. : 3034

Pages : iii, 245 P.

Size : 24 cm

Publisher : Election Commission, Delhi

.....

7.6 સમિતિઓ અને આયોગો (Committees and Commissions)

સરકાર દ્વારા અનેક બાબતોના પરામર્શ હેતુ પ્રસંગોપાત અનેક સમિતિઓ અને આયોગો નીમવામાં આવે છે. આ સમિતિઓ અને આયોગો સરકારને અહેવાલો રજૂ કરે છે. સમિતિના અહેવાલો વિવિધ દષ્ટિકોણોથી અત્યંત મહત્વપૂર્ણ હોય છે. ગ્રંથાલયોમાં સંદર્ભ અથવા સંશોધન કાર્ય હેતુ તેની સતત માંગ રહે છે. કેટલાક પુસ્તકાલયોમાં સરકારી અહેવાલોના મહત્વને ધ્યાનમાં લઈ તે માટે ખાસ વિભાગો ઊભા કરવામાં આવે છે. સમિતિ અને આયોગના અહેવાલો તેના નામથી અથવા તે સમિતિઓ કે આયોગોના અધ્યક્ષોના નામોથી જાણીતા બને છે. ઉદાહરણ સ્વરૂપે નીચે કેટલીક સમિતિઓ અને આયોગોનો નામો આપવામાં આવ્યા છે. તેના દ્વારા સમજાવે.

7.6.1 સમિતિના ઉદાહરણ (Examples of Committee) :

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

ISO – 9002
 Work Instructions on Knitting
 Textiles Committee
 Ministry of Textiles
 Government of India
 Mumbai.

● **Other Information :**

Call No. : 677 I395L

A/c. No. : 5097

Pages : vi, 450

Size : 24 cm

मुख्य नोंध (Main Entry)

677 I395L	India.	Textiles Committee
5097		<p>ISO-9002 Work Instructions Knitting / Textiles Committee; Ministry of Textiles Government of India .- Mumbai : Textiles Committee, [] vii, 450 p. : 24 cm 1. Knitting – Standard, I Title, II India. Ministry of Textiles</p> <p align="center">○</p>

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

677 I395L	India.	KNITTING – STANDARDS Textiles Committee
5097		(Rest as in the main entry)

○

पूरक नोंध – शीर्षक (Added Entry – Subject)

677 I395L	India.	ISO-9002 Work Instructions Knitting Textiles Committee
5097		(Rest as in the main entry)

○

પૂરક નોંધ – સમષ્ટિ લેખક (Added Entry Complete Author)

677		India. Ministry of Textiles
I395L	India.	Textiles Committee
5097		(Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ (Example) – 2 :

Report of the Astronomical Committee
Government of India
Published by
Council of Scientific and Industrial Research
New Delhi – 1958.

● Other Information :

Call No. : 526.60954 IND

A/c. No. : 581

Pages : ix, 121

Size : 28 x 15 cm

Note : Chairman of the Astronomical Committee. Prof. G. S. Kanwar, Head of Dept. Delhi University. The work is also known as Kanwar Committee Report.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

526.60954		
IND	India.	Astronomical Committee
581		Report / Astronomical Committee, Government of India.– New Delhi : Council of Scientific and Industrial Research, 1958. ix, 121 p. : 28 cm Chairman : G. S. Kanwar Also known as : Kanwar Committee Report 1. Astronomy – Mathematics, 2. Mathematics I Kanwar, G.S. II Title : Kanwar Committee Report
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

526.60954 IND	India.	ASTRONOMY – MATHEMATICS Astronomical Committee
581		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषयक (Added Entry – Subject)

526.60954 IND	India.	MATHEMATICS Astronomical Committee
581		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – कमिटी चेरमेन (Added Entry Chairman of the Committee)

526.60954 IND	India.	Kanwar G.S. Astronomical Committee
581		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry Title)

526.60954 IND	India.	Kanwar Committee Report Astronomical Committee
581		(Rest as in the main entry)

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

- નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.
ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.
6. AACR-II R અનુસાર નીચેના બે શીર્ષકોનું સૂચિકરણ કરો.

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

Government of Maharashtra

Report of the Committee for Evaluation of Land Reforms – 1968

Chairman : M. P. Pande

Bombay

Superintendent of Government Printing – 1974

● **Other Information :**

Call No. : 333.09547906 IND

A/c. No. : 4001

Pages : vi, 407

Size : 21 cm

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ઉદાહરણ (Example) – 2 :

Adult Education in India
Report of The Assessment Committee on Adult Education
Ministry of Education, Government of India
Manager of Publication, New Delhi – 1993

● **Other Information :**

Call No. : 374.7 N93

A/c. No. : 9998

Pages : 705 P.

Size : 28 cm

Note : (This report is only for elementary education for adult)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.6.2 આયોગના ઉદાહરણ (Example of Commission) :

AACR-II R ના નિયમ નં. 24.15A મુજબ આયોગના ઉદાહરણો નીચે મુજબ છે.

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

Report of National Commission on Teachers – II

1983–85

Published by

The Controller of Publications,

Delhi – 110054, 1986

● **Other Information :**

Call No. : 370.954 N83 t N86

A/c. No. : 912601

Pages : ix, 80

Size : 32 x 15 cm

Note : (1) The commission was appointed in the year 1983 and Dr. Raise Ahmed was its Chairman.

(2) The Report is also Known Ahmed Commission Report.

પૂરક નોંધ – જાણીતું શીર્ષક (Added Entry Known Title)

370.954		Ahmed Commission Report
IND	India.	National Committee on Teacher – II
		(Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ (Example) – 2 :

Education and Natural Department
Report of the Education Commission
1964-66
NCERT
New Delhi, 1966

● Other Information :

Call No. : 370.6 / IND
A/c. No. : 3041-3044
Size : 20 cm

Note : This has been published by NCERT under four volumes and each volume has a separate title.

Vol. 1 – General Problem in Education

Vol. 2 – School Education

Vol. 3 – Higher Education

Vol. 4 – Educational Planning, Administration and Finance.

Chairman of the Commission : D. S. Kothari

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

370.6 IND	India.	Education Commission (1964-66)
3041-3044		<p>Education and Natural Department : Report of the Education Commission, 1964-66 – New Delhi : NCERT, 1966</p> <p>4v, 20 cm</p> <p>Contents : V1, General Problems in education - V2. School education – V3, Higher education – V4, Education planning, administration and Finance.</p> <p>Chairman : D. S. Kothari</p> <p>1. Education – India I Kothari, D. S. II Title I Kothari Commission Report.</p> <p style="text-align: center;">○</p>

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

370.6 IND	India.	EDUCATION – INDIA Education Commission (1964-66)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – અધ્યક્ષ (Added Entry – Chairmen)

370.6 IND	India.	Kothari, D. S. Education Commission (1964-66)
		Education and National Department (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક-1 (Added Entry Known Title – I)

370.6		Education and Natural Department
IND	India.	Education Commission (1964-66)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક-2 (Added Entry Title – II)

370.6		Kothari Commission Report
IND	India.	Education Commission (1964-66)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક-3 (Added Entry Title – III)

370.6		Education Planning, Administration and Finance
IND	India.	Education Commission (1964-66)
		Education and Natural Development (Rest as in the main entry)
		○

આ ઉપરાંત પણ Vol. 1, 2, 3 સુધીના શીર્ષકોની શીર્ષકનોંધ (Title Entry) બનાવી શકાય છે.

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

- નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.
ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.
7. AACR-2R અનુસાર નીચેના બે શીર્ષકોનું સૂચિકરણ કરો.
શીર્ષક (ઉદાહરણ) – 1 :

Report of the Japanese Delegation of India on Agrarian Cooperatives
Government of Japan
Planning Commission
New Delhi
May – 1996

Head of the Delegation : M. L. Bhagwati

● **Other Information :**

Call No. : 334.0952 JAP.
A/c. No. : 6792
Pages : 333
Size : 28 cm

.....
.....
.....
.....
.....
.....

શીર્ષક (ઉદાહરણ) – 2 :

Administrative Reforms Commission
Report of the Study Terms
Center State Relationship Volume – 1
Printed by the Manager
Government of the India Press, Simla
For the manager of Publication
Civil Lines, Delhi, 1968

● **Other Information :**

Call No. : 354.540006
A/c. No. : 4002
Pages : iii, 313
Size : 24 cm

Note : Chairman : M. C. Setalvad

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.7 સંસ્થાઓ, સંઘો અને સમૂહો (Institutions, Associations and Societies)

આ વિભાગમાં આપણે સંસ્થાઓ (Institutions), સંઘો (Association) અને સમૂહો (Societies) વિશેના ઉદાહરણો દ્વારા તેમની સૂચિનોંધના શીર્ષક મથાળાં કેવી રીતે બનાવવા જોઈએ ? તે વિગતે અભ્યાસ કરીશું. ઉપરોક્ત તમામને આપણે સંગઠનો તરીકે પણ ઓળખી શકીએ છીએ. સંગઠનો સ્થાનિક, રાજકીય, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાનાં હોઈ શકે છે. દા.ત., United Nations, UNESCO, INSDOC, WHO, ILA, ASLIB વગેરે.

પ્રત્યકે દેશમાં સ્થાનિક, રાજ્ય, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો હોય છે. જેમ કે,

® સ્થાનિક અને રાજ્ય સંગઠનો (Local and State Association) :

- દા.ત., (1) Gujarat Granthology Seva Sangha, Ahmedabad
(2) Gujarat University Teacher Association, Ahmedabad
(3) Gujarat Knowledge Society
(4) Gujarat Social Economic Development Society
(5) Public Policy and Finance Institute of Gujarat
(6) The Gujarat Cancer & Research Institute, Ahmedabad

® રાષ્ટ્રીય સંગઠનો (National Association) :

આજ રીતે પ્રત્યેક દેશમાં તેનાં રાષ્ટ્રીય સંગઠનો હોય છે.

- દા.ત., (1) Indian Library Association
(2) Geographical Society of India
(3) Indian Institute of Architects

® આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનો (International Association) :

- (1) IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions
(2) Commonwealth of Nations
(3) World Health Organization (WHO)
(4) World Trade Organization (WTO)

ઉપરોક્ત આપેલ ઉદાહરણોના આધારે કેટલાંક સમષ્ટિ અંગોના પ્રકારોને કેન્દ્ર સ્થાન આવરી લે છે. જે AACR-II R ના નિયમ 24.2, 24.3B અને 24.3D1 મુજબ સૂચિકરણનું કાર્ય માટેની સૂચિનોંધ બનાવીશું. તે માટેના ઉદાહરણો નીચે મુજબ દર્શાવ્યા છે. તેનું વિગતે વર્ણન કરીશું.

7.7.1 સંસ્થાના ઉદાહરણ (Example of Institution) :

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

Sampling Inspection

Principles, Procedures and Tables for Single, Double and Sequential Sampling

Prepared by

Statistical Research Unit

Chicago University

Edited by

Michael Gorman

Paul W. Winkler

John C. Hayting

Second Edition

Chicago

A. L. A., 1963

● Other Information :

Call No. : 519.5 CHI

A/c. No. : 52382

Pages : v, 237

Size : 25 x 16 cm

Back of the Title Page : This is a important document for Engineering 3rd Year Students.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

519.5 CHI	Chicago University. Statistical Research Unit
52382	Sampling Inspection : Principles, Procedure and Tables for Single, Double and Sequential Sampling etc. / Prepared by Statistical Research Unit, Chicago University; edited by Micheal Gorman, Paul W. Winkler and John C. Hayting.- 2nd Ed.- Chicago : ALA, 1963 v, 237 p. : 25 cm 1. Mathematics – Statistics, 2. Statistics – Mathematics, I German, Michael Ed., II Winklar, Paul W. Ed., III Hayting, John C. Ed., IV Title ○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

519.5 CHI		MATHEMATICS – STATISTICS Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – शीर्षक (Added Entry – Subject)

519.5 CHI		STATISTICS – MATHEMATICS Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – संपादक (Added Entry Editor)

519.5 CHI		Gorman, Michael Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry Editor)

519.5 CHI		Winkler, Paul W. Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry Editor)

519.5 CHI		Hayting, John C. Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry Title)

519.5 CHI		Sampling, Inspection Chicago University, Statistical Research Unit
		(Rest as in the main entry)
		○

ଓଡ଼ିଆ ଉଦାହରଣ (Example) – 2 :

Compendium of Educational Statistics
School Education
National Council of Educational Research and Training
NCERT
New Delhi
January – 2003

● Other Information :

Call No. : 372.10212 N277c
A/c. No. : 3550
Pages : xxiii, 562 p.
Size : 27 cm
ISBN : 81-7450-193-2

ମୁଖ୍ୟ ନોଟ (Main Entry)

372.10212 N277C	National Council of Educational Research and Training
3550	Compendium of educational statistics : School education / National Council of Educational Research and Training.- New Delhi : NCERT, 2003 xxiii, 562 p. : 27 cm ISBN : 81-7450-193-2 1. Education India – Statistics I Title

ପୂରକ ନୋଟ – ବିଷୟ (Added Entry – Subject)

372.10212 N277C	EDUCATION – INDIA – STATISTICS National Council of Educational Research and Training
	(Rest as in the main entry)
372.10212 N277C 3550	ପୂରକ ନୋଟ – ଶୀର୍ଷକ (Added Entry – Title) Compendium of Educational Statistics : School Education National Council of Educational Research and Training (Rest as in the main entry)

7.7.2 સંઘો – મંડળોના ઉદાહરણો (Examples of Association & Trusts) :

Canadian Library Association,
Occasional Paper No. 13
Banking in Canadian

Documents for Canadian Bank Libraries

The Committee on Library Service To Banks of Canadian Library Association

Edited by

Aristide R. Zolberg

Canadian Library Association

Canada

1980

● Other Information :

Call No. : 332.150971 CAN

A/c. No. : 232

Pages : vii + 37

Size : 22 x 19.5 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

332.150971 CAN	Canadian Library Association. The Committee on Library Service to Banks.
232	Banking in Canadian : documents for Canadian Bank Libraries / The Committee on Library Service to Banks of Canadian Library Association, Edited by Aristide R. Zolberg.–Canada : Canadian Library Association, 1980 vii, 37 p. : 22 cm (Canadian Library Association, Occasional Paper No. 13) 1. Banks and Banking – Canada, 2. Banks Libraries Canada, I Zolberg, Aristide R. Ed., II Title, III Series ○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

332.150971 CHI		BANKS AND BANKING – CANADA Canadian Library Association. The Committee on
		Library Service to Banks. (Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

332.150971 CHI		BANKS LIBRARIES – CANADA Canadian Library Association. The Committee on
		Library Service to Banks. (Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – संपादक (Added Entry – Editor)

332.150971 CHI		Zolberg, Aristide R. Canadian Library Association. The Committee on
		Library Service to Banks. (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

332.150971 CHI		Banking in Canadian Canadian Library Association. The Committee on
		Library Service to Banks. (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – ગ્રંથમાળા (Added Entry Series)

332.150971 CHI		Canadian Library Association, Occasional Paper No. 13 Canadian Library Association. The Committee on
		Library Service to Banks. (Rest as in the main entry)
		○

7.7.3 કોર્ટ / ન્યાયાલય (Count) :

AACR-2R ના નિયમ નં. 24.23 મુજબ કોર્ટ / ન્યાયાલય માટેની મથાળાં નોંધ નીચે મુજબ બનાવવામાં આવે છે. જે ઉદાહરણ પરથી સમજાવે.

દા.ત., India. Supreme Court, Gujarat. High Court વગેરે.

ઉદાહરણ (Example) – 1 :

Judgement of the International Court of Justice

For the

Right passage over Indian Territory Kashmir and Srinagar Case

Delivered on the 15 December, 1992

New Delhi

Ministry of External Affairs,

Government of India

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Subject)

341		Right passage over Indian Territory case Kashmir and Srinagar Case
IND	India.	International Court of Justice
		(Rest as in the main entry)

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

- નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.
 ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.
8. નીચેના બે શીર્ષકોનું AACR-II R અનુસાર સૂચિકરણ કરો.

દા.ત., 1 :

**Association of American Colleges
 Integrity in the College Curriculum
 Report of the Academic Community
 Association of American College
 Washington, D.C., 1985**

● **Other Information :**

Call No. : 375 / ASS
A/c. No. : 4086
Pages : vi, 47
Size : 21 cm

.....

દા.ત., 2 :

Institute for Telecommunication Sciences
A User's manual for Optical
Waveguide Communications
Info Gatekeepers
Boston, 1978

● **Other Information :**

Call No. : 537.534 / INS

A/c. No. : 4087

Pages : 287 p

Size : 223 cm

Note : It is published under the series : Users Manual and Handbook Series, Vol. 1

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.8 પરિષદો, પરિસંવાદો, સંગોષ્ઠિઓ (Conferences, Seminars, Symposia)

પરિષદ વ્યક્તિગત અથવા જુદી જુદી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓની સંગોષ્ઠી દ્વારા તેમના સામૂહિક હિતના મુદ્દાઓ માટે વિચાર વિમર્શ કરવા માટે યોજાય છે. ઘણી પરિષદો વાર્ષિક અથવા વિવિધ સમયાંતરે ભરાતી હોય છે. આ પરિષદોમાં સંમેલનો, કાર્યશિબિરો તેમજ સંગોષ્ઠિઓમાં રજૂ કરવામાં આવેલ સંશોધન પત્રો, તેમજ તેમાં થયેલી ચર્ચાઓ-વિચારણા વિમર્શ અને તેની ભલામણો કાર્યવાહીઓના (Proceeding) સ્વરૂપમાં પ્રકાશિત થાય છે.

આ પૈકીની ઘણી કાર્યવાહીઓ (Proceeding) સંશોધનોનો નિષ્કર્ષ ધરાવે છે, તે શૈક્ષણિક અને વિશિષ્ટ ગ્રંથાલયોમાં તેની સતત માંગ રહે છે. આથી જ આ પ્રકારની સામગ્રીના સૂચિકરણ માટે વિશેષ નીરૂપણની આવશ્યકતા રહે છે અને તે AACR-IIR માં તેની સૂચિકરણ માટે દિશા, સૂચનો આપવામાં આવ્યાં છે.

પરિષદોનાં પ્રકાશનોના સૂચિનોંધ બનાવતા હો ત્યારે યાદ રાખવાં જેવાં કેટલાંક નિયમો નીચે મુજબ છે.

® **AACR-IIR નિયમ 24.3C2 મુજબ –**

7.8.1 પરંપરાગત નામ (Conventional Name) : પરિષદના નામની સૂચિનોંધ બનાવતા હો ત્યારે સામાન્ય રીતે પરિષદનું શીર્ષક (Title) પરિષદ ભરાવાનો ક્રમાંક, ક્રમિકતા અથવા વર્ષોને રદ સૂચિનોંધ બનાવવી.

દા.ત., All India Library Conference

Pari Peace Conference

7.8.2 સંયોજન (Addition) : સંયોજન મુજબ સૂચિનોંધ બનાવતાં હો ત્યારે પરિષદ ભરાયાનો શીર્ષક પછી પરિષદ ભરાયાનો ક્રમાંક, વર્ષ અને સ્થળનો ઉલ્લેખ નાના કોંસમાં બતાવવો / દર્શાવવો.

દા.ત., (1) All India Labour Conference (26th : 1980 : Delhi)

(2) International Economic Conference (1956 : Paris)

(3) Symposium on Tropical Monsoon (1976 : Pune)

(4) British Economic Conference (1993 : London) વગેરે...

AACR-IIR ના નિયમો 24.7B1, 24.7B2 અને 24.7B3 મુજબ પરિષદની જ્યારે સૂચિનોંધ બનાવતા હો તે વતે નીચે દર્શાવેલ ઉદાહરણ મુજબ નોંધ બનાવવી.

દા.ત., Conference on Library Surveys (1965 : ____)

Study Institute on Special Education (1969-70 : ____)

વગેરે મુજબ સૂચિનોંધના મુખ્ય નોંધમાં ઉપરોક્ત મથાળાંઓ મુજબ નોંધ બનાવવી.

આ ઉપરાંત AACR-IIR નિયમ 24.7B4 મુજબ સૂચિનોંધ જે-તે પરિષદનું શીર્ષકનો ઉપયોગ કર્યા પછી જે વર્ષમાં પરિષદ આયોજીત થઈ હોય તે વર્ષ, ક્રમાંક અને સ્થળનો ઉલ્લેખ નાના કોંસમાં કરવો.

દા.ત., (1) Symposium on Glaucoma (1966 : New Orleans)

(2) Louisiana Cancer Conference (2nd : 1958 : New Orleans)

(3) World Peace Conference (2nd : 1959 : Paris, France : Prague,
(Zechoslovakia)

ઉદાહરણ – 1 (Conference / Seminar) :

National Seminar on Rehabilitation Services and Research

Proceeding, Sponsored by Vocational Rehabilitation

Administration Department of Health, Education and Welfare

U.S.A.

December 22-25, 1978

Medical College, Agra

● Other Information :

Call No. : 610.683 NAT

A/c. No. : 62588

Pages : 415

Size : 24 cm

मुभ्य नूध (Main Entry)

610.683 NAT	National Seminar on Rehabilitation Services and	
62588		Research (1978 : India) Proceeding / National Senior on rehabilitation services and reference : Sponsored by Vocational Rehabilitation Administration, Department of Health Education and Welfare, U.S.A., December 22-25, 1978.- Agra : Medical College, 1978. 416 P.; 24 Cm 1. Physically Handicapped – Rehabilitation, 2. Medicine ○

पूरक नूध – वलषय (Added Entry – Subject)

610.683 NAT	National Seminar on Rehabilitation Services and	PHISICALLY HANDICAPPED – REHABILITATIONS
		Research (1978 : India) (Rest as in the main entry) ○

पूरक नूध – वलषय (Added Entry – Subject)

610.683 NAT	National Sminar on Rehabilitation Services and	MEDICINE
		Research (1978 : India) (Rest as in the main entry) ○

ઉદાહરણ – 2 :

Seminar on the Anglo–American Cataloguing Rules – 2

Proceeding on the Seminar

Organised by

Indian Library Association at the University of Bombay

4th – 7th May, 1982

Edited by

Warren Reller

The Indian Library Association

New Delhi, 1983

● Other Information :

Call No. : 025.34 SEM

A/c. No. : 3456

Pages : xi, 204

Size : 30 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

025.34 SEM	Seminar on the Anglo–American Cataloguing Rules–2
3456	(1982) : University : Bombay Proceeding of the Seminar Organised by the Indian Library Association at the University of Bombay, 4th – 7th May, 1982, Edited by Warren Reller.– New Delhi : Indian Library Association, 1982. xi, 204 p., 30 cm 1. Anglo–American Cataloguing Rules, 2. Library Science – Cataloguing. I Reller, Warren, Ed.

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

025.34 SEM	Seminar on the Anglo–American Cataloguing Rules–2	ANGLO-AMERICAN CATALOGUING RULES
		(1982 : University, Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

025.34 SEM	Seminar on the Anglo–American Cataloguing Rules–2	LIBRARY SCIENCE – CATALOGUING
		(1982 : University, Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – संपादक (Added Entry – Editor)

025.34 SEM	Seminar on the Anglo–American Cataloguing Rules–2	Reller, Warren
		(1982 : University, Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ – 3 (Conference) :

Economic Trade
 Proceedings of
 The International Economic Conference
 Held at Paris, March 4-9, 1956
 Edited by
 S. Agesthialingam
 and
 S. V. Sharmugam
 Academic Press
 London, 1956

● Other Information :

Call No. : 337.068 INT
 A/c. No. : 251
 Pages : xi, 625
 Size : 22 x 20 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

337.068 INT	International Economic Conference (1956 : Paris)
251	Economic Trade : Proceedings of the International Economic Conference held at Paris, March 4-9, 1956 / Edited by S. Agesthialingum and S. V. Shamugum.— Lonodn : Academic Press, 1956. xi, 625 p., 22 cm 1. Commerce – Conference, 2. Economic Trade, I Agesthailingums Ed., II Shanmugum S. V. Ed., III Title

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

337.068		COMMERCE – CONFERENCES
INT	International	Economic Conference (1956 : Paris)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

337.068		ECONOMIC TRADE
INT	International	Economic Conference (1956 : Paris)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor – I)

337.068		Agesthaliugam S., Ed.
INT	International	Economic Conference (1956 : Paris)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor – II)

337.068 INT		Sahanmugum, S. V., Ed. International Economic Conference (1956 : Paris)
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

337.068 INT		Economic Trade International Economic Conference (1956 : Paris)
		(Rest as in the main entry)
		○

7.8.3 કાર્યશાળા (Workshop) :

ઉદાહરણ – 1 :

Teaching and Research in Public Administration in India

Papers presented at the workshop on Teaching and Research in Public Administration in India held at S. V. University, Tirupati in February, 1980

Published by

S. V. University Press

Tirupati, 1980

● Other Information :

Call No. : 370.70954 WOR

A/c. No. : 24310

Pages : vii, 347

Size : 23 x 18 cm

मुभ्य नूध (Main Entry)

370.70954 WOR	Workshop on Teaching and Research in Public	
34310		Administration in India (1980 : Tirupati) Teaching and Research in Public Administration in India : Paper presented at the Workshop on Teaching and Research in Public Administration in India held at S. V. University, Tirupati in February 1980.– Tirupati : S. V. University Press, 1980 vii, 347 p.; 23 cm 1. Teaching Teams, 2. Public Administration, I Title. ○

पूरक नूध – वलषय (Added Entry – Subject)

370.70954 WOR	Workshop on Teaching and Research in Public	TEACHING TEAMS
		Administration in India (1980 : Tirupati) (Rest as in the main entry) ○

पूरक नूध – वलषय (Added Entry – Subject)

370.70954 WOR	Workshop on Teaching and Research in Public	PUBLIC ADMINISTRATION
		Administration in India (1980 : Tirupati) (Rest as in the main entry) ○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

370.70954		Teaching and Research in Public Administration in India
WOR	Workshop on Teaching and Research in Public	
		Administration in India (1980 : Tirupati) (Rest as in the main entry)
		○

7.8.4 પરિસંવાદ (Symposium) :

ઉદાહરણ – 1 :

Proceedings of the Symposium on
Tropical Monsoons

Held at Pune – 5, India

8-10 September, 1976

Indian Institute of Tropical Meteorology

Pune

December, 1976

● Other Information :

Call No. : 551.518 / SYM

A/c. No. : 4041

Pages : xxiii, 544

Size : 26 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

551.518		
SYM	Symposium on Tropical Monsoons (1976 : Pune)	
4041		Proceedings of the Symposium on Tropical Monsoons, held at Pune, 8-10 Sept., 1976 / Indian Institute of Tropical Meteorology.–Pune : Indian Institute of Tropical Meteorology, 1976 xxiii, 544 p.; 26 cm 1. Climate, 2. Rain and Rainfall, I Indian Institute of Tropical Meteorology, II Title
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

551.518 SYM		CLIMATE Symposium on Tropical Monsoons (1976 : Pune)
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

551.518 SYM		RAIN AND RAINFALL Symposium on Tropical Monsoons (1976 : Pune)
4041		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – संस्था (Added Entry – Institution)

551.518 SYM		Indian Institute of Tropical Meteorology Symposium on Tropical Monsoons (1976 : Pune)
4041		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

551.518		Proceedings of the Symposium on Tropical Meteorology
SYM	Symposium on Tropical Monsoons (1976 : Pune)	
		(Rest as in the main entry)
		○

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

9. AACR–HIR અનુસાર નીચેના બે શીર્ષકોનું સૂચિકરણ કરો.

દા.ત., 1 :

Third Seminar on Dravidian Linguistics

Editors

S. Agesthialingova

and

S. V. Shanmugam

Annamalainager, Tamilnadu,

India, 1972

● **Other Information :**

Call No. : 419.806 / SEM

A/c. No. : 4042

Pages : v, 415 p.

Size : 23 cm

Note : Conducted by the centre of Advanced Study in Linguistics, Annamalai University, No. 19-21, 1971

.....

દા.ત., 2 :

Natural resources and Public Policy Seminar

Graduate School of Public Affairs

University of Washington

1969

Weather Modification

Science and Public Policy

Edited by : Robert K. Bllomberg

University of Washington,

London

● Other Information :

Call No. : 551.63 / SEM

A/c. No. : 98915

Pages : iii, 128 p

Size : 30 cm

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.9 સારાંશ (Summary)

સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના એકમ વિશે વિગતે આ એકમમાં ચર્ચા કરી છે. આ એકમમાં તેને વ્યાખ્યાયિત કર્યા છે અને તેના વિવિધ પ્રકારોને વિગતે સમજૂતી આપી છે. સમષ્ટિકર્તા / અંગોમાં સરકારો, સરકારના વડાઓ, સરકારી એજન્સીઓ, પરિષદ, પરિસંવાદ, સમિતિઓ, આયોગો તેમજ સંસ્થા, સંઘો અને સંગોષ્ટિઓ / કર્તાઓ / અંગો તરીકે વિવિધ ઉદાહરણો દ્વારા ચર્ચા કરેલ છે. અહીં તે અંગેની ચર્ચા વિમર્શની ફળશ્રુતિ રૂપે કોઈ એક વ્યક્તિનું નહીં પરંતુ લોકોના સમૂહનું પ્રદાન હોય છે.

આ એકમની અંદર AACR-IIR સંબંધિત નિયમો સમજાવ્યા છે અને તેને આધીન વિવિધ નોંધોના નિયમોની સમજૂતી અને ઉદાહરણો દ્વારા સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો હેઠળ પ્રકાશિત પુસ્તકોનું સૂચિકરણ કરવાની ક્ષમતા તમે ધરાવશો.

7.10 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો (Answer of Self-check Exercise)

1. કોઈ એક નામથી ઓળખાતું વ્યક્તિઓનું મંડળ કે સંસ્થાનો સમૂહ દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવતા પુસ્તકો તેને સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
2. સમષ્ટિકર્તાઓ / અંગોના પ્રકારો મુખ્યત્વે ચાર છે :
(1) સરકાર, (2) સરકારના વડાઓ, (3) સરકારી એજન્સીઓ અને (4) પરિષદ પરિસંવાદ, કાર્યશાળા સંગોષ્ટિઓ તરીકે વગેરે.

3. સરકાર માટે સંલેખ તત્ત્વ દેશનું ભૌગોલિક નામ છે,
દા.ત., Government of Japan ને 'Japan' હેઠળ નોંધવામાં આવશે.
4. (1) India.Parliament.Loksabha.Committee on the Welfare of Schedule
Castes and Schedule Tribes, 1977-78.
(2) India.National Sample Survey
(3) India.Directorate of Adult Education.
5. (1) **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

374.4 IND	Indian.	Ministry of Education Assessment Committee
9998		on Adult Education. Adult education in India / Assessment Committee on Adult education, Ministry of Education, Government of India.– New Delhi : Manager of Publication, 1993 705 p.; 28 cm 1. Education, Elementary, I Title
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

374.4 IND	Indian.	EDUCATION, ELEMENTARY Ministry of Education Assessment Committee
		on Adult Eductaion (Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – शीर्षक (Added Entry – Title)

374.4 IND	Indian.	Adult Education in India Ministry of Education Assessment Committee
		on Adult Eductaion (Rest as in the main entry)
		○

5. (2)

मुप्य नोंध (Main Entry)

324.954 IND	India.	Election Commission.
3034		Report on the Fifth General Election in India, 1971-72 : Narrative and reflective part .– Delhi : Election Commission, 1972 iii, 245 p.; 24 cm 1. Election. India, I Title
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

324.954 IND	India.	ELECTIONS : INDIA Election Commission
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

324.954 IND	India.	Report on the Fifth General Elections... Election Commission
3034		(Rest as in the main entry)
		○

6. (1) મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

333.09547906 MAH	Maharashtra.	Committee for Evaluation of Land Reforms
4001		(1968 : Bombay) Report of the Committee of Evaluation of Land Reforms, 1968.– Bombay : Superintendent of Government Printing, 1994. ix, 407 p.; 21 cm M.P. Pande, Chairman I Land reforms – Maharastra, I Panda, M. P., II Title
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

333.09547906 MAH	Maharashtra.	LAND REFORMS – MAHARASHTRA Committee for Evaluation of Land Reforms
		(1968 : Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – અધ્યક્ષ (Added Entry – Chairman)

333.09547906 MAH		Pande, M. P. Maharashtra. Committee for Evaluation of Land Reforms
		(1968 : Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

333.09547906 MAH		Report of the Committee of Evaluation of Land Reforms, 1968 Maharashtra. Committee for Evaluation of Land Reforms
		(1968 : Bombay) (Rest as in the main entry)
		○

6. (2)

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

378.0951 UGC		University Grants Commission (India)
9779		Mathematics in Chinese Universities / University Grants Commission, Review Committee .- Packing : U.G.C., 1993. ii, 185 p.; 29 cm 1. Higher Educaiton 2. China – Education, 3. Mathematics, I Title
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

378.0951 UGC		HIGHER EDUCATION University Grants Commission (India)
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

378.0951 UGC		CHINA – EDUCATION University Grants Commission (India)
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

378.0951 UGC		MATHEMATICS University Grants Commission (India)
		(Rest as in the main entry)
		○

पूरक नोंध – शीर्षक (Added Entry – Title)

378.0951 UGC		Mathematics in Chinese Universities University Grants Commission (India)
		(Rest as in the main entry)
		○

7. (1)

मुप्य नोंध (Main Entry)

333.0952 JAP	Japan.	Delegation to India on Agrarian Cooperatives
6792		Report / Japanease delegation to Indian on Agrarian Cooperative.– New Delhi : Planning Commission, Government of Japan, 1996 333 p., 28 cm M. L. Bhagwati was head of the Delegation I Agriculture, Cooperative
		○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

333.0952 JAP	Japan.	AGRICULTURE, COOPERATIVE Delegation to India on Agrarian Cooperatives
		(Rest as in the main entry)
		○

7. (2)

मुख्य नोंध (Main Entry)

354.540006 IND	India.	Administrative Reforms Commission Study Team
	M. C.	Report of the Study Team : Centre State relationship .- Delhi : Manager of Publications, 1963. V, 1, iii, 313 p.; 24 cm M. C. Setalved, Chairman 1. Federal – State relations, I Title II Setalved, ○

पूरक नोंध – विषय (Added Entry – Subject)

354.540006 IND	India.	FEDERAL – STATE RELATIONS Administrative Reforms Commission Study Team
		(Rest as in the main entry) ○

पूरक नोंध – शीर्षक (Added Entry – Title)

354.540006 IND	India.	Report of the Study Team : Centre – State Relationship Administrative Reforms Commission Study Team
		(Rest as in the main entry) ○

પૂરક નોંધ – અધ્યક્ષ (Added Entry – Chairman)

354.540006 IND	India.	Setalved, M.C. Administrative Reforms Commission Study Team
		(Rest as in the main entry)
		○

8. (1) મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

375 ASS		Association of American Colleges
4086	I Title	Integrity in the college curriculum : a report to the accademic community.–Washington, D.C. : Association of American College, 1985. vi, 47 p., 21 cm 1 College and Universities – Curriculum
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

375 ASS		COLLEGE OF UNIVERSITIES – CURRICULUM Associations of American Colleges
		(Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

375 ASS		Integrity in the college curriculum Associations of American Colleges
		(Rest as in the main entry)
		○

8. (2) **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

537.534 INS		Institute for Tele Communication Sciences
4087		A user's manual for optical Waveguide Communications. – Boston : Info Gatekeepers, 1978. 287, p.; 23 cm (Users manual & Handbook Series; V-1) 1. Electromagnetic Waves, I Title II Series
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

537.534 INS		ELECTROMAGNETIC WAVES Institute for Tele Communication Sciences
		(Rest as in the main entry)
		○

ਪ੍ਰਕ ਨੋੱਧ – ਸ਼ੀਰਖਕ (Added Entry – Title)

537.534		A User's manual for optical Waveguide Communications
INS	Institute for Tele Communication Sciences	
		(Rest as in the main entry)
		○

ਪ੍ਰਕ ਨੋੱਧ – ਗ੍ਰੰਥਮਾਲਾ (Added Entry – Series)

537.534		Users Manual and Handbook Series, V. 1
INS	Institute for Tele Communication Sciences	
		(Rest as in the main entry)
		○

9. (1)

ਮੁੱਖ ਨੋੱਧ (Main Entry)

419.806		
SEM	Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 :	
		Annamalainager)
		Third Seminar on Dravidian Linguistics, Nov. 19-21, 1971 / Conducted by the centre of Advanced Study in Linguistics, Annamalai University, edited by S. Agesthialingon and S. V. Shanmaugun.- Annamalainagar : Annamalai University, 1972.
4042		v, 415 p., 23 cm
		1. Languages – Dravidian I Annamalai University, Center of Advanced Study in Linguistics II Agesthialingom, S. III Shanmugam, S IV Title
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

491.806 SEM		LANGUAGE – DRAVIDIAN Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 :
		Annamalainagar) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – પ્રયોજક (Added Entry – Sponser)

491.806 SEM		Annamalai University, Center of Advanced Study in Linguistics Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 :
		Annamalainagar) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor)

491.806 SEM		Agesthialingum, S. Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 :
4042		Annamalainagar) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor)

491.806 SEM		Shanmugam, S. V. Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 : Annamalainagar) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

491.806 SEM		Third Seminar on Dravidian Linguistics Seminar on Dravidian Linguistics (3rd : 1971 : Annamalainagar) (Rest as in the main entry)
		○

9. (2)

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

551.63 SEM		Natural Resources and Public Policy – Seminar (1969 : University of Washington) Weather Modification, Science and Public Policy Proceeding / Natural resources Public Policy Seminar, Graduate School of Public Affairs, University of Washington, 1969; Edited by Robert K. Bloomberg .– London : University of Washington, 1969.
98915		iii, 128 p.; 30 cm 1. Weather-Control 2. Weather For casting I Bloomberg, Robert K. Ed. II University of Washington. Graduate School of Public Affairs III Title
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

551.63 SEM	Natural Resources and Public Policy – Seminar	WEATHER – CONTROL
		(1969 : University of Washington) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

551.63 SEM	Natural Resources and Public Policy – Seminar	WEATHER FORE CASTING
		(1969 : University of Washington) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor)

551.63 SEM	Natural Resources and Public Policy – Seminar	Bloomberg, Robert K., Ed.
		(1969 : University of Washington) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – પ્રયોજક (Added Entry – Sponser)

551.63		University of Washington – Graduate School of Public Affairs.
SEM	Natural Resources and Public Policy – Seminar	
		(1969 : University of Washington) (Rest as in the main entry)
		○

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

551.63		Weather Modification, Science & Public Policy
SEM	Natural Resources and Public Policy – Seminar	
		(1969 : University of Washington) (Rest as in the main entry)
		○

7.11 ચાવીરૂપ શબ્દો (Key Words)

- **પરિષદ (Conference) :** સમાન હિત સંબંધી કોઈ વિષય ઉપરની ચર્ચાના હેતુઓ અથવા કાર્ય કરવા માટે વ્યક્તિઓ અથવા વિવિધ સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓની સભા, સમષ્ટિ અંગના / કર્તાના પ્રતિનિધિઓની સભા, તેની વૈધાનિક અને કારોબારીની રચના કરવામાં આવે છે.
- **સમષ્ટિ અંગ (Corporate Body) :** સંગઠન અથવા વ્યક્તિઓનો એક સમૂહ કે જે કોઈ ચોક્કસ નામથી ઓળખાય છે અને એક એકમ તરીકે કાર્ય કરે છે અથવા કરી શકે છે. દા.ત., સંઘો, સંસ્થાઓ, વ્યાપારી પેઢીઓ, બિન નફાકારક ઉદ્યોગો, સરકારો, સરકારની એજન્સીઓ, ધાર્મિક સંસ્થાઓ અને પરિષદો વગેરે.
- **આંતરરાષ્ટ્રીય આંતર સરકારી અંગ (International Inter-Government Body) :** આંતર સરકારી ક્રિયાકલાપો દ્વારા નિર્મિત એક આંતરરાષ્ટ્રીય અંગ.

- **કાર્યવાહી (Proceeding)** : સંમેલનો, પરિષદો અને કાર્યવિધિઓ તેમજ સંગોષ્ઠિઓમાં રજૂ કરવામાં આવેલાં સંશોધનપત્રો તેમજ તેમાં થયેલી ચર્ચાઓ – વિચાર વિમર્શ અને તેની ભલામણો કાર્યવાહીના સ્વરૂપમાં પ્રકાશિત થાય છે.
- **પરિસંવાદ (Seminar)** : પરિષદ વ્યક્તિગત અથવા જુદી જુદી સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓની સંગોષ્ઠી દ્વારા તેમના સામૂહિક હિતના મુદ્દાઓ વિચાર-વિમર્શ કરવા માટે યોજાય છે.

7.12 સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન (References and Further Reading)

- Anglo–American Cataloguing Rules (1988), 2nd Ed. London : Library Association.
- AACR–IIR ભાગ–2 (2008) ગ્રંથાલય સૂચિકરણ પ્રયોગ : ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ. Page No. 5-23, pp, 24-90 pp.
- Chan, Lois Mai (1985) Cataloguing and Classification : An Introduction, New York : McGraw-Hill Book Company 99 p, 137-165 pp, 167-180 pp.
- Gauttam, J. N. & Sinh, Niranjana (2008) Advanced Cataloguing Practice : CCC & AACR-2, Agra : Y. K. Publisher, 176-297 pp.
- Sehgal, R. L. (1996) Cataloguing Practice : AACR-II, New Delhi : ESS ESS Publications, 156-219 pp.
- ગાંધી, રમેશ (1979) ગ્રંથાલય સૂચિકરણ ભાગ-2, અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, 89-99 pp.
- ભાવસાર, કિરીટ અને શાહ, ચેતના (2010) AACR-2R : સૂચિકરણ પ્રાયોગિક, 2nd Ed. અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 36-42 pp, 50-56 pp, 122-133 pp.
- ભૈયા, ઇગન (2013) ગ્રંથાલય સૂચિકરણ પ્રવેશિકા, અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 82-84 pp, 90-96 pp.
- ભૈયા, ઇગન અને પંડ્યા, લતા (2012) કેટલોગિંગ પ્રેક્ટિસ, AACR–2R 1983 and 5th Ed. 1964; અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન 104-134 pp.

